

Een terugblik op acht jaar Project Algemene Vakken

1 januari 1993

Auteur: Katrien De Vlaemynck

Volume: 22

Nummer: 3

Pagina's: 36-40

Documenten

- [vonk_jrg22_047.pdf](#)

een terugblik op acht jaar project algemene vakken katrien de vlaemynck in vonk 15 4 van september oktober 1985 gaf ik mijn bedenkingen bij het vak project dat ik toen voor het eerst zou geven ik was vrij sceptisch had heel wat bedenkingen nu acht schooljaren verder bestaat mijn lessenrooster voor de helft uit project algemene vakken een groot deel van de bedenkingen van toen zijn weg gevallen of ik heb er oplossingen voor gevonden soms zijn er ook andere bedenkingen in de plaats gekomen zelf ben ik ondertussen ook terug op mijn poten gevallen en voel ik terug grond onder mijn voeten maar dat is niet altijd zo geweest ill n het beroepsonderwijs ik spreek te werken zeker als men verschillende ier over het vrij onderwijs kunnen werkvormen gebruikt of korte leeruitstap scholen die dat wensen in de 2de pen wil maken in de omgeving en 3de graad de vakken neder het leerplan omschrijft specifieke doelstel lands maatschappelijke vorming lingen i v m nederlands wiskunde en en wiskunde samenvoegen tot een maatschappelijke vorming algemene vaar vak project algemene vakken digheden en attitudes het bevat ook de pais in de tweede graad omvat pav 6 thema s die aan bod kunnen komen in pav lessuren in de derde graad 4 lessuren in het maar je kunt als leerkracht ook zelf 7de jaar kan dat variëren van 4 tot 6 of 8 onderwerpen toevoegen of andere weg lessuren afhankelijk van de keuze binnen de laten belangrijk is dat in de lessen over de school het vak wordt gegeven door een verschillende jaren de basisvaardigheden leerkracht algemene vakken met elementen zoals procentberekening werken met een uit nederlands wiskunde en maatschappe woordenboek werken met kaarten formu lijke vorming en ook vooropgestelde alge lieren invullen een tijdlijn kunnen gebruiken mene vaardigheden en attitudes een briefschrijven enz aan bod komen vanuit het leerplan en de begeleiding wordt gevraagd om met kleine groepen te werken de overstap naar pav maximum 16 leerlingen in een vast lokaal met voldoende didactische middelen over de overstap van nederlands en of mavo en headprojector groot prikbord atlanten en wiskunde naar pav is niet zo eenvoudig kaarten woordenboeken telefoonboeken het is goed om die grondig voor te berei spoorboekjes eenvoudige naslagwerken den zelf volgde ik het derde

trimester van verder waagt het leerplan om de uren zinvol het jaar ver de overstap een bijscholing te groeperen b v telkens 2 lessen na we werkten er samen met collega s van elkaar dat geeft de mogelijkheid om door andere scholen de eerste projecten uit vc 22e jaargang nummer 3 jan feb 1993 twee lagen er klaar op 1 september en het nooit mijn favoriete vak wist ik het volgende stond op stapel het was goed antwoord op de vraag van een leerling niet samenwerken met mijn collega maar eind een andere leerling kwam vertellen hoe zij september werd ze erg ziek met de interi het vroeger had geleerd in de klas we maris die weinig ervaring had klikte het snapten het allemaal en de les kon verder niet het is erg belangrijk dat collega s goed of die keer dat mijn collega wiskunde mij na op elkaar afgestemd zijn projecten uitwer een les heel voorzichtig kwam zeggen dat ken is zwaar als je het werk onder elkaar de lokalen erg gehorig zijn en dat ze mijn kunt verdelen scheelt het een heel pak en uitleg gehoord had daarna vertelde va me je hebt een veelheid aan ideeën hoe ik dat onderdeel van wiskunde beter kon aanbrengen de eerste ervaringen acht jaar later we startten op school met pav in het 3de jaar een project duurt drie maximum vier de toestand op school is wat pav betreft weken daar hoorde telkens een bundel sterk gestabiliseerd de lesopdracht van de voor de leerling bij het openbaar vervoer leerkrachten verandert niet meer elk jaar je popmuziek gezond eten op vakantie de kan al eens een parallelgroep geven er is al krant sport en de post het was in de heel wat materiaal uitgewerkt beginperiode keihard werken en dat blijft zelf heb ik in die jaren zoals vele pav ere het na al die jaren nog zoeken naar gepast een zesde zintuig ontwikkeld om alles wat materiaal naar allerlei nieuwe werkvormen ik zie en denk te kunnen gebruiken in een of een uitstap een slotactiviteit enz ander project bij te houden krantartikels het volgende schooljaar werd pav jeugdtijdschriften telefoonnummers video ingevoerd in het 4de en in het 7de jaar de opnames hoorspelen telefoonnummers telefoon mijn gemeente ziekte en gezond van inbel de kb stichting infojeugd alles heid mode reclame televisie tabak en gaat in kaftjes dat materiaal is erg belang alcohol en zakgeld waren de onderwerpen rijk voor je aan de uitwerking van een pro voor het 4de jaar interculturalisme budget ject begint beheer organisatiebekwaamheid vierde voor projecten waarvan ik inhoudelijk zelf te wereld de uno emancipatie en commu weinig afgast zoals b v de vierde wereld nicatiemediade onderwerpen voor het 7de ga ik eerst zelf praten met iemand die in de jaar je moest dus van alles op de hoogte vierde wereldbeweging actief is vooraleer ik zijn uit die periode herinner ik mij ook een aan de uitwerking begin daarna vraag ik gevoel van projectfitis voortdurend pro me altijd af wat moeten leerlingen van een jecten geven en ondertussen materiaal bij beroepsschool daar nu van weten wat is eenzoeken om andere projecten voor te nodig zowel inhoudelijk als wat de vaardig bereiden op bijeenkomsten met collega s heden betreft pav van andere scholen werden er ruil beurzen georganiseerd waar de bundels dan is er de vergadering met de collega s druk gewisseld werden brainstormen over het onderwerp het leer in de klas verliepen de lessen vrij goed de plan nakijken zien wat er reeds aan materi leerlingen vonden die nieuwe aanpak best aal voorhanden is wat nog aangevraagd leuk er was meer interesse ook ik vond kan worden meestal proberen we dan ook stilaan mijn weg in mijn nieuwe vak een duidelijke lijn in het

project te steken hoewel waar ik al een hele tijd schrik voor wat komt eerst en waarom wat komt daar had gebeurde ook in een bepaalde les na op zo n moment zien we ook wat er over de oppervlaktematen wiskunde was nog orrbreekt er wordt een taakverdeling jan feb 1993 nummer 3 22e jaargang vcv gemaakt tips voor methodieken verwer schrijven van hoofdletters juiste briefschik king en teksten worden uitgewisseld voor king maken van een schema procentbere een specifiek onderdeel waar we niet zo kening oppervlakteberekening kaart van goed in thuis zijn gaat iemand navraag belgie kaart van europa een tijdlijn enz de doen bij een andere collega om tips en aan bedoeling is dat dit naslagwerk elk jaar aan gepast materiaal groeit met wat in dat jaar gezien wordt je een paar weken later komen we bijeen met kunt er ook een volgend jaar naar teruggrij het uitgewerkte materiaal alles wordt beke pen om iets te herhalen of verder uit te brei ken besproken verbeterd daarna verwerkt den op die manier hopen we wat meer in een bundel voor de leerlingen daarbij structuur aan te brengen en verder te kun vind ik de lay out erg belangrijk een bundel nen werken aan wat een vorig jaar geleerd moet goed gestructureerd zijn netjes werd zonder al te veel overlapping getypt voorzien van titels en tussentitels paginanummering met daartussen de nodi het risico voor overlapping is er nog wel ge schetsen grafieken foto s en kaarten met andere vakken de onderwerpen van het gebruik van een tekstverwerker is hier pav zijn zo breed dat vakken als gods bij erg handig ook wijzigingen achteraf zijn dienst kantoorwerken bedrijfsbeheer en dan makkelijk aangebracht andere die soms ook behandelen soms bij het begin van een schooljaar spreken we word je er pas op gewezen door de leerlin ook af met de collega s of er nieuwe pro gen als je volop met je project bezig bent jecten uitgewerkt worden welk project alleen duidelijke afspraken met collega s wegvalt en wat herwerkt wordt zo moet de kunnen dit voorkomen bundel rond drugs bijvoorbeeld dringend aangevuld worden met materiaal over xtc ook met het didactisch materiaal een vast dit soort afspraken met de collega s vind ik lokaal en voldoende didactische middelen erg belangrijk want dat hoge tempo van de door het leerplan gevraagd wil het niet altijd beginjaren is niet vol te houden lukken in onze school wordt wekelijks aan zestien groepen pav gegeven door acht verschillende leerkrachten we hebben moeilijkheden didactisch materiaal maar niet voor ieder ook na acht jaar een op hetzelfde ogenblik we geven de voorrang aan het werken met kleine groe een eerste probleem betreft de basisvaar pen eventueel zonder vast lokaal en met digheden die we in de projecten meegeven minder materiaal wel zijn er afspraken wat mag de collega van het 5de jaar veron nodig maar zestien vaste lokalen met al dat derstellen als gekend na het ode jaar wat materiaal is niet haalbaar doe je met een leerling die pas in het 5de jaar naar onze school komt en nog nooit een ander knelpunt blijft voor mij nog pav had leerlingen zeggen dat ze iets nog steeds de didactiek van het vak waarvoor je niet geleerd hebben bij navraag blijkt dat niet opgeleid bent in mijn geval wiskunde wel het geval de les over hoofd en bijza soms wordt er een specifieke bijscholing ken die je gaf in een bundel wordt na het gegeven voor die groep leerkrachten maar thema samen met de bundel opgeborgen het blijft voor mij het terrein waar ik me het daarom gaan wij op school een eigen na minst veilig voel ik heb niet altijd door wel slagwerk maken voor de leerlingen daarin ke schakel bij

de leerling ontbreekt en ik zullen we alle belangrijke vaardigheden merk dat ik het bij specifieke moeilijkheden regels enz die tijdens een project worden niet goed overbreng dat is geen prettig aangebracht maar ook in een volgend project nog gebruikt zullen worden bundelen nw 22e jaargang nummer 3 jan feb 1993 en dan de leerlingen in het vuur van het films uitnodigen van sprekers zijn er soms project vergeet ik soms dat ik met beroeps allemaal te veel aan en vallen als het te schoolleerlingen werk te dikwijls ga ik druk wordt ook het eerst weg ervan uit dat ze zelf materiaal zullen mee brengen een thema zullen aanbren- gen toch ben ik na al die jaren blij pav te kun veronderstel ik dat ze iets weten te weinig nen geven en doe ik het nog steeds graag hou ik er rekening mee dat ze zel- den of het geeft mij en de leerlingen de mogelijk nooit een krant lezen radio of tv nieuws heid om de zaken ruimer te zien dan binnen volgen het blijft moeilijk om zeker in de dat ene vak we hebben ook allemaal het hogere jaren projectmatig te werken met gevoel dat er veel mogelijk is binnen de leerlingen die zo weinig in- breng hebben in lessen pav en dat is leuk werken het 7de jaar los ik het op door soms een leesronde over een bepaald onderwerp te organiseren we lezen dan in de klas elk waar haal ik het materiaal individueel en in stilte allerlei korte artikels of verhalen over het onderwerp en schrijven vandaan na het lezen van elke tekst kort op wat ons het meest opgevallen is getroffen heeft in het 5de jaar leest ied- ereen een boek rond tijdschriften de drugproblematiek ik hoop op die manier wat informatie in de groep binnen te bren er zijn een aantal tijdschriften waar ik regel gen en interesse te wekken matig materiaal in vind soms is het recht veel leerlin- gen denken ook dat je voor pav streeks te gebruiken meestal wordt het bewerkt ni- et moet leren de lessen vinden ze meest reflector en blikopener uitgeverij keesing al leuk en gezellig ze kunnen hun mening geven en er wordt weinig gedoceerd als je ook al is blikopener bedoeld voor de dan aan het einde van een project een laat- ste jaren bso toch kan ik er maar spo overhoring doet snappen ze niet wat ze radisch iets uit overnemen de teksten zijn moeten leren nu geven wij op school bij meestal veel te moeilijk wel gebruik ik de elke bundel de doelstellingen mee zodat de kaarten en allerlei stastieken die erin voor leerlingen weten wat ze moeten ken- nen en komen kunnen na een project ik vind het ook sinds topmagazine uitgeverij averbode belangrijk dat de leerlingen ervaren dat van een facelift onderging ge- bruik ik het ook hen iets verwacht wordt dat ze een inspan veel meer in de klas het sluit vooral aan bij ning moeten leveren die zij aankunnen thema s uit de tweede graad maar het daarom ook dat ik nu meer dan vroeger inlegblad fladder dat de actualiteit volgt terug taken geef waarin ze het geleerde gebruik ik vooral in de derde graad actualquarto uitgeverij actualquarto vzw moeten toepassen in- ternationaal secretariaat 6280 gerpennes en dan heb je na die acht jaar ook de slij- ta is een tijdschrift dat samengesteld is uit geverschijnselen de creativiteit en het en allerlei uittreksels en illustraties van kranten thousiasme van de eerste pro- jecten is wat en tijdschriften gebundeld rond een thema afgevlakt als ik een mooie film voor de vijf elke school krijgt een gratis abbonement de keer zie kan ik er moeilijk nog zo ont als ik met kranteknipsels werk komen die roerd over zijn als de eerste of de tweede meestal uit het nieuwsblad soms vind ik keer uitstappen die ik aanvankelijk wel er ook mooie grafieken of diagrammen in deed laat ik al eens

vallen ai de praktische regelingen en telefoons voor interviews uitstappen tickets voor de trein huren van jan feb 1993 nummer 3 22e jaargang vt kant en klare bundels wat bruikbaar materiaal voor het bso te vinden moet zijn bij verschillende uitgeverijen verschenen kant en klare bundels rond allerlei thema s in de rubriek idee van het tijdschrift klasse sommige zijn erg schools lijken zo uit een vind ik telkens nieuwe adressen of uitgaven schoolboek nederlands overgenomen die me van pas kunnen komen andere bieden materiaal aan waaruit de tenslotte bevatten de leerplannen pav van leerkracht zelf nog kan kiezen omdat het het vrij onderwijs uitgeverij licap bij alle leerplan pav verschilt in het gemeen voorgestelde onderwerpen een lijst met schaps en het wij onderwijs zijn sommige geschikt materiaal telefoonnummers orga bundels niet in het ene of andere net bruik nisations boeken enz rond dat onderwerp baar kant en klare bundels gebruik ik wel om inspiratie uit te halen voor de bundels die ik zelf maak de uitgeverijen de gulden engel novum de sikkkel standaard katrien de vlaemyneck wolters brachten reeds uitgewerkte bun lange kroonstraat 177 dels op de markt ook het acw publiceer 2530 boe chout de uitgewerkt materiaal vooral voor de der de graad organisaties verder zijn er een aantal organisaties die heel wat materiaal hebben de koning boudewijns tichting beschikt meestal over goed en zeer verzorgd materi aal afhankelijk van het thema vind ik ook materiaal bij inbei de informatiedienst van de overheid info jeugd of bij de materia lenbank van het centrum voor buitenlandse werknemers in antwerpen burgerhout audio visueel materiaal zoek ik bij de wereldmediatheek in antwerpen en bij be vrijdingsfilms in leuven werkvormen haal ik uit het nummer rond werkvormen van de anne pronkstichting amsterdam of in materiaal uitgegeven door jeugdbewegin gen de organisatie infomatief spelmateriaal uit leuven heeft een aantal spelen uitgewerkt die goed kunnen aansluiten bij sommige thema s en projecten ze zijn soms te gebruiken als inleiding soms als afronding van een project het vlaams ondersteuningscentrum voor de basiseducatie heeft een leer middelen centrum te mechelen hoewel ik er zelf nog niet geweest ben denk ik dat ook daar heel vw 22e jaargang nummer 3 jan feb 1993